

**UCHWAŁA NR XXXIV/279/2014
RADY MIEJSKIEJ W ZABŁUDOWIE
z dnia 26 września 2014r**

**w sprawie przyjęcia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną na lata
2014–2020.**

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z 2010 r. i Nr 217, poz. 1427, z 2011 r. Nr 81, poz. 440, z 2013 r. , poz. 509 i poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 567, poz. 598, poz. 1004 i poz. 1146) Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji gminny system profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną na lata 2014 – 2020, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Zabłudowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik nr 1

do uchwały nr XXXIV/279/2014

Rady Miejskiej w Zabłudowie
z Dnia 26 Września .2014 r.

z dnia

GMINNY SYSTEM PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

Wstęp

Podstawą opracowania Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną jest art.17 pkt 13 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz.593 z późn. zm.). Program, który został przygotowany w oparciu o diagnozę problemów społecznych opisanych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zabłudów.

Ciągle, wspólnie procesy i przemiany gospodarczo – społeczne nie pozostają bez wpływu na wspólnotę lokalną i funkcjonujące tam rodziny. Zdarza się, że zaburzają ich dotychczasową stabilność i równowagę socjalną. Tam, gdzie natężenie zagrożeń jest znaczące, rodziny stają w obliczu nawarstwiających się problemów i bywają bezradne w ich przewyciężaniu. Potrzebują wsparcia ze strony instytucji wspierających.

System pomocy społecznej jest dość rozbudowany i w jego strukturze instytucjonalnej działa wiele podmiotów zajmujących się wspieraniem rodzin w niwelowaniu ich dysfunkcji. Jednakże w chwili obecnej odczuwalny jest brak koordynacji tych wszystkich, skądinąd słusznych i pożytecznych działań. Niezupełnie słuszny jest model zapobiegania kryzysowi w rodzinie, poprzez rozrywanie nieprawidłowo działających relacji rodzinnych i umieszczanie dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i resocjalizacyjnych, z dala od źle wypełniających swe zadania rodziców. Zmianie podlegać winna ocena problemów i wybór odpowiednich narzędzi zaradzenia podobnym sytuacjom.

Wyznacznikami kierunków działań, popartych wieloletnimi doświadczeniami, powinno być utrzymanie więzi rodzinnych, zapobieganie zagrożeniom poprzez wczesną diagnozę i rozpoznanie problemu oraz skutecznie prowadzoną profilaktykę.

Podstawowym, obok prawnego, uzasadnieniem budowania programu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną jest potrzeba systemowego, w skali gminy, rozwiązywania istotnych problemów społecznych, który gwarantuje koordynację i nie powielanie działań, rozwój i innowacyjność oraz szybkość interwencji przy jednoczesnym zapewnieniu dobrego przepływu informacji.

I. Analiza problemów

Niniejszy program przygotowano w oparciu o diagnozę problemów i zagrożeń społecznych w gminie, sporządzoną na potrzeby Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zabłudów .

Dokument, jakim jest Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną, wpisuje się w cel strategiczny w/w opracowania, zarówno w obszarze A „bezpieczeństwo socjalne” jak

i i w obszarze B „uzależnienia i przemoc w rodzinie” , jest budowany w oparciu o założenie, że wsparcie rodzin wymagających pomocy, jest to proces zorganizowanych, skoordynowanych, ciągłych działań, realizowanych wspólnie przez współpracujące ze sobą ściśle instytucje pomocowe w gminie. Identyfikacja najważniejszych zagrożeń dotyczących dzieci i rodziny układa się w łańcuch przyczynowo – skutkowy. System ma za zadanie rozpoznawanie, właściwą interpretację sytuacji, wskazanie obszarów wymagających interwencji i wdrożenie niezbędnych działań już we wczesnym stadium powstawania problemów. w sytuacjach kryzysowych do działań włączać się będzie Zespół Interdyscyplinarny, skupiający pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorów sądowych, przedstawicieli kościołów, ośrodków zdrowia, oraz Policję. Działania pomocowe podejmowane przez instytucje wspierające obejmują pomoc finansową i rzeczową, poradnictwo prawne, psychologiczne, terapię, edukację oraz komunikację społeczną kształtującą wśród mieszkańców wiedzę i model zachowań preferowanych i akceptowanych społecznie.

II. Cel główny, cele szczegółowe i zadania

Cel główny:

”Wzmacnianie potencjału rozwojowego rodziny w zakresie zaspokajania indywidualnych potrzeb jej członków , ochrony jej praw i podmiotowości, w systemowych działaniach zapewniających niwelowanie różnic, bezpieczeństwo socjalne i poprawę jakości życia. „

Pomoc instytucjonalna powinna służyć odbudowie i podtrzymywaniu prawidłowego, gwarantującego bezpieczeństwo i lepszą jakość życia modelu funkcjonowania rodziny i dziecka w środowisku społecznym w sytuacji, gdy rodzina lub jej członek nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudności. Działania te powinny odbywać się przy zachowaniu zasady, że to właśnie rodzinie należy dać pierwszeństwo samodzielnego rozpoznania i zaradzenia własnym problemom, umożliwiając tym samym wyzwalenie jej potencjału własnego, aktywności i odpowiedzialności poszczególnych jej członków oraz nabywanie nowych doświadczeń i umiejętności

Cele szczegółowe:

1. Wsparcie rodziny w realizowaniu jej funkcji społecznych (socjalnych):

ZADANIA	PARTNERZY	MIIERNIKI
Monitorowanie środowisk zagrożonych trudnymi sytuacjami życiowymi	MOPS, Placówki oświatowe, Policja	- Liczba środowisk
Praca socjalna z rodzinami, u których wystąpiły symptomy bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	MOPS , Placówki oświatowe	- Liczba środowisk
Przeciwdziałanie rozdziału rodzin i umieszczanie w placówkach opiekuńczo wychowawczych poprzez pracę asystenta rodziny	MOPS, Zespoły Interdyscyplinarne	- Liczba środowisk
Udzielanie profesjonalnej pomocy oraz wsparcia organizacyjnego, rzeczowego i usługowego dla niezamożnych rodzin: system dożywiania dzieci w szkole, bank żywności, wyprawka szkolna dla ucznia, wycieczki wakacyjne dzieci, poradnictwo prawne, pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin , stypendia socjalne dla uczniów, poprawa warunków mieszkaniowych	MOPS, GKRPA, Oświata	- Liczba dzieci dożywianych - Liczba dzieci które otrzymały wyprawki - Liczba dzieci objętych wycieczkami wakacyjnymi
Rozbudowa systemu interwencji kryzysowej w rodzinach, gdzie wystąpiła przemoc domowa, przejawy patologii społecznych, nieprze-	Policja, MOPS, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, Placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny, Sąd, Psycholog, Lekarze pierwszego kontaktu	- Liczba spotkań Zespołów Interdyscyplinarnych

ZADANIA	PARTNERZY	MIIERNIKI
widziane, zdarzenia losowe, klęska żywiołowa o nowe działania: sieć szybkiego powiadamiania, umieszczanie osób uzależnionych w ośrodkach leczenia uzależnień, terapia grupowa dla rodzin dotkniętych przemocą domową, terapia uzależnień		
Prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin (działania informacyjno – motywujące)	GKRPA, MOPS,	- Liczba osób korzystających z Działalności Punktu
Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie zatrudnienie członków rodzin pozostających bez pracy lub długotrwale bezrobotnych: prace interwencyjne, szkolenia zawodowe, zatrudnienie wspierane, prace społecznie użyteczne, praktyczna nauka umiejętności przydatnych w poszukiwaniu pracy, działania Klubu Integracji Społecznej jako formy wsparcia osób bezrobotnych, prowadzenie projektów systemowych współfinansowanych przez EFS ukierunkowanych na reintegrację społeczną i zawodową	PUP, MOPS,	- Liczba uczestników KIS - Liczba osób objętych wsparciem w ramach projektów systemowych - Liczba uczestników prac społecznie użytecznych - Liczba osób objętych zatrudnieniem w ramach robót publicznych
Działalność świetlic opiekuńczo – wychowawczych, socjoterapeutycznych realizujących programy profilaktyczne oraz socjoterapeu-	MOPS, GKRPA, Organizacje pozarządowe	- Liczba placówek - Liczba dzieci uczestniczących w

ZADANIA	PARTNERZY	MIERNIKI
tyczne		zajęciach
Wsparcie dzieci i dorosłych niepełnosprawnych funkcjonujących w rodzinach, poprzez kompensowanie różnic w warunkach bytowych, socjalnych i finansowych, realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, kierowanie osób do Domów Pomocy Społecznej	MOPS, Placówki służby zdrowia, Lekarze rodzinni, Organizacje pozarządowe, świetlica socjoterapeutyczna	- Liczba środowisk objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi - Liczba środowisk objętych usługami opiekuńczymi
Realizacja programu profilaktycznego dla rodziców „SZKOŁA DLA RODZICÓW”.	MOPS, GKRPA Stowarzyszenie PANORAMA	- Ilość godzin wsparcia w ramach programu „Szkoła dla rodziców” - Ilość uczestników objętych programem

2. Wzmacnianie otoczenia edukacyjno – wychowawczego rodziny, stymulującego jej prawidłowy rozwój i funkcjonowanie w społeczeństwie:

ZADANIA	PARTNERZY	MIERNIKI
Diagnoza środowiska <ul style="list-style-type: none"> wczesne identyfikowanie problemów, wymiana informacji między instytucjami 	MOPS, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Sąd, Punkt Konsultacyjny, Placówki ochrony zdrowia, Policja	- Liczba stwierdzonych problemów
Profilaktyka <ul style="list-style-type: none"> wdrażanie programów profilaktycznych dla dzieci 	Placówki oświatowe, MOPS, GKRPA, Organizacje pozarządowe,	- Liczba programów - Liczba dzieci objętych progra-

ZADANIA	PARTNERZY	MIERNIKI
<p>i młodzieży,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzmacnianie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, • rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziców, • rozwijanie i wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, • wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, • kreowanie aktywności twórczej, • rozbudzanie zainteresowań • promowanie konstruktywnych form spędzania czasu wolnego 		mami
<p>Edukacja</p> <ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie wiedzy o prawach dziecka i rodziny, • rozwijanie form kształcenia przedsiębiorczości, planowania drogi rozwoju zawodowego, umiejętności efektywnego poszukiwania pracy i odnalezienia się na rynku pracy, • organizowanie pomocy dydaktycznej dzieciom z trudnościami w nauce, • podejmowanie działań na rzecz dzieci uzdolnionych pochodzących z niezamożnych środowisk, • rozwijanie bazy wspierającej edukację i funkcjonowanie w środowisku szkolnym dzieci niepełnosprawnych 	PUP, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, MOPS, Organizacje pozarządowe	<p>- Liczba przeprowadzonych form edukacji</p> <p>- Liczba osób</p>
<p>Informacja</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostarczanie informacji na temat różnych form pomocy • prowadzenie doradztwa w zakresie możliwości uzyskania pomocy 	MOPS, Placówki oświatowe, PUP, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Punkt Konsultacyjny, Placówki ochrony zdrowia	- Liczba osób

ZADANIA	PARTNERZY	MIERNIKI
(spotkania i konsultacje ze specjalistami)		
Interwencja <ul style="list-style-type: none"> • planowanie wspólnych przedsięwzięć w celu wyeliminowania zagrożeń, • podejmowanie działań interwencyjnych, • przekazywanie informacji o pojętych działaniach i ich skuteczności 	MOPS, Sąd, Policja, Placówki oświatowe	- Liczba interwencji
Współpraca <ul style="list-style-type: none"> • ustalanie zakresu i form współpracy • tworzenie procedur reagowania w sytuacjach problemowych, • opracowanie procedur wymiany informacji między instytucjonalnej, • wzmocnienie procesu kształcenia i przygotowania kadry różnych instytucji do prawidłowego identyfikowania problemów i zagrożeń oraz przeciwdziałania im, • organizowanie szkoleń z zakresu aktywnych problemów społecznych (przeciwdziałanie agresji, uzależnieniom, radzeniu sobie w sytuacjach stresowych, mediacji negocjacji, technik komunikacyjnych itp.) 	MOPS, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, Sąd Punkt konsultacyjny, Placówki ochrony zdrowia, Policja, Organizacje pozarządowe, Zespół Interdyscyplinarny	- Liczba szkoleń - Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego

3. Promocja i upowszechnianie wiedzy (w tym dotyczącej uzależnień) oraz prozdrowotnych wzorców zachowań, umożliwiających zmianę samoświadomości i przyzwyczajień ukierunkowanych na zdrowy styl życia

ZADANIA	PARTNERZY	MIERNIKI
---------	-----------	----------

ZADANIA	PARTNERZY	MIERNIKI
Imprezy integracyjne – promujące rodzinny styl spędzania czasu	GKRPA, MOPS, Organizacje pozarządowe, Placówki oświatowe	-Liczba osób uczestników imprezy
Umożliwianie rekreacyjnej służącej aktywności ruchowej i promocji sportowego stylu życia,	Organizacje pozarządowe	-Liczba uczestników
Poszerzanie i wzbogacanie oferty zajęć sportowo, rekreacyjnych, kulturalnych, realizowanych poza szkołami, w tym w czasie ferii zimowych (projekcje filmów, sporty zimowe)	GKRPA, Organizacje pozarządowe, Placówki oświatowe	- Liczba ofert - Liczba uczestników
Wypoczynek letni dzieci	Placówki Oświatowe, Organizacje pozarządowe, GKRPA, MOPS	- Liczba dzieci

III. Finansowanie działań

Zadania Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem są i będą realizowane środkami finansowymi zabezpieczonymi corocznie w budżetach poszczególnych instytucji – partnerów. Środki finansowe pochodzą z budżetu samorządu gminnego i jego jednostek organizacyjnych, budżetów instytucji partnerskich. Zadania ujęte w Systemie mogą być finansowane z projektów celowych, funduszy strukturalnych i programów wspólnotowych Unii Europejskiej, w oparciu o projekty zgłaszane do ROPS i in.

IV. Zakładane rezultaty

1. Zahamowanie wzrostu liczby rodzin dysfunkcyjnych
2. Poprawa jakości życia rodzin, wyrównanie różnic w poziomie życia,
3. Efektywniejsze programowanie pomocy dostosowanej do indywidualnych potrzeb dziecka
4. Pogłębienie wiedzy i zwiększenie wrażliwości społecznej na problemy dziecka i rodzin
5. Konsolidacja instytucji w gminie realizujących zadania systemowego wsparcia.

V. Monitoring programu

Program i jego poszczególne elementy podlegają stałemu, bieżącemu monitoringowi dokonywanemu na forum Zespołu Interdyscyplinarnego, którego członkowie reprezentują wszystkich partnerów Programu. Pozwala to na szybką poprawę i udoskonalenie wstępnych założeń, które w praktyce mogą okazać się mało efektywne. Ewaluacja dokonywana jest raz , na 2 lata na podstawie analizy sprawozdawczości i mierzenia ustalonych wskaźników.